

Beata Łaszewska-Radwańska
belaszewska@gmail.com
Grażyna Lewandowicz-Nosal
Instytut Książki i Czytelnictwa
Biblioteka Narodowa
grazyna.lewandowicz@poczta.onet.pl

Felieton wstępny

Biblioteki szkolne w Polsce stanowią nierozzerwalną część szkoły. Zgromadzone w nich zbiory pomagają w realizacji procesu nauczania oraz służą uczniom do samokształcenia, świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji.

Kształt nowoczesnej biblioteki szkolnej, jej funkcje i specyficzne zadania są określone dokumentami o wymiarze międzynarodowym. Bogumiła Staniów w swoim artykule podkreśla, że dokumenty te akcentują konieczność prowadzenia bibliotek w placówkach oświatowych na jak najwyższym poziomie, gdyż ma to bezpośredni wpływ na kształtowanie kultury czytelniczej i informacyjnej uczniów — przyszłych obywateli.

W latach 60. ubiegłego wieku pojawił się pomysł łączenia bibliotek szkolnych z publicznymi. Pierwsze tego typu placówki powstały w powiecie wałbrzyskim, a następnie w województwie olsztyńskim. Od ponad trzydziestu lat, w Instytucie Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej, prowadzone są badania dotyczące organizacji i funkcjonowania bibliotek publiczno-szkolnych. Omówienia badań dokonała Grażyna Lewandowicz-Nosal, która we wnioskach zaznaczyła, że połączone biblioteki są słabo dostępne dla czytelników spoza szkoły.

Kolejny pomysł na zmiany w bibliotekarstwie szkolnym pojawił się po roku 2000. Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu podpisała porozumienie z władzami miasta, w myśl których zaczęto tworzyć filie biblioteczne na terenie szkół. Tematowi temu poświęcono dwa artykuły. Renata Kosak, z Miejskiej Biblioteki Publicznej, wymieniła korzyści, wynikające z umiejscowienia filii MBP w szkołach oraz przytoczyła przykłady wspólnie podejmowanych działań. Elżbieta Kowalewska, nauczyciel gimnazjum, oprócz opisanego przykładów współpracy, oceniła jakość usług świadczonych przez bibliotekę publiczną na rzecz szkoły, a także wymieniła niedogodności płynące z braku biblioteki szkolnej.

W numerze nie zabraknie także historycznego spojrzenia na biblioteki szkolne. Beata Łaszewska-Radwańska przedstawiła początki funkcjonowania tych placówek we Wrocławiu. Omówiła nie tylko warunki lokalowe oraz metody pracy z czytelnikiem, ale opisała także problemy bibliotekarzy, wynikające z sytuacji politycznej kraju.

Biblioteki szkolne w Polsce na pewno wymagają wielu zmian i nakładów finansowych. Nie można jednak pozwolić na to, aby oszczędności władz samorządowych doprowadziły do ich zlikwidowania.

Zapraszamy do lektury.